

SELETUSKIRI

Regionaal- ja põllumajandusministri määruse „Maaeluministri 19. augusti 2022. a määruse nr 48 „Bioressursside väärindamise investeeringutoetus“ muutmise“ eelnõu juurde

1. Sissejuhatus

Regionaal- ja põllumajandusministri määruse „Maaeluministri 19. augusti 2022. a määruse nr 48 „Bioressursside väärindamise investeeringutoetus“ muutmise“ (edaspidi *eelnõu*) kehtestatakse välissuhtlemisseaduse § 8 lõike 4 ja Vabariigi Valitsuse 29. novembri 2021. a määruse nr 108 „Taaste- ja vastupidavuskava elluviimise korraldus ja toetuse andmise üldtingimused“ § 8 lõike 1 alusel.

Maaeluministri 19. augusti 2022 määruse nr 48 „Bioressursside väärindamise investeeringutoetus“ (edaspidi *määrus*) muudatused tingis vajadus avada täiendav meetme taotlusvoor, et saavutada taastekava investeeringu 4 „Ressursitõhusate rohetehnoloogiate kasutuselevõtt“ tegevuse 2 „Bioressursside väärindamine“ ning Euroopa Komisjoni ja Eesti riigi vahel kokku lepitud tegevuskorra eesmärgid. Määruse muudatustega kehtestatakse tingimused uue taotlusvooru avamiseks ja toetatavate investeeringute elluviimiseks, võttes aluseks, et taaste- ja vastupidavuskava reformid ja investeeringud peavad olema ellu viidud hiljemalt 2026. aasta keskpaigaks.

Eelnõu ja seletuskirja koostas Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumi põllumajanduskeskkonnapoliitika osakonna valdkonnajuht Argo Peepson (5692 6963, argo.peepson@agri.ee). Juriidilise ekspertiisi eelnõule tegi Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumi õigusosakonna peaspetsialist Maarika Arro (625 6197, maarika.arro@agri.ee). Eelnõu keeleteojataja on Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumi õigusosakonna peaspetsialist Laura Ojava (625 6523, laura.ojava@agri.ee).

2. Eelnõu sisu ja võrdlev analüüs

Eelnõu punktiga 1 täiendatakse määrust §-ga 4¹. Muudatus sätestab riigiabi tingimused 2025. aasta taotlusvoorus taotlejale.

Täienduse kohaselt on toetus riigiabi, millele kohaldatakse Euroopa Komisjoni määruse (EL) nr 651/2014 (ELT L 187, 26.06.2014, lk 1–78) ELi aluslepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamise kohta, millega teatavat liiki abi tunnistatakse siseturuga kokkusobivaks (edaspidi *üldine grupierandi määrus*), artikleid 14 või 41.

Üldise grupierandi määruse artikkel 14 sätestab tingimused investeeringuteks ettenähtud regionaalabile, muu hulgas ka abikõlblikud kulud ja abi osakaalu maksimaalse määra ning muud tingimused. Artikli 14 rakendamisel on vajalik järgida ka artiklis 2 (mõisted) sätestatud tingimusi, sh „alginvesteering“, milleks on investeering materiaalsesse või immateriaalsesse varasse seoses mõnega järgmistest: uue ettevõtte asutamine; olemasoleva ettevõtte tootmisvõimsuse suurendamine; ettevõtte toodangu mitmekesistamine, kui laienetakse toote- või teenuseturgudele, kus ettevõtte enne ei tegutsenud; investeeringuga seotud ettevõtte kogu tootmisprotsessi või teenuste osutamise protsessi täielik ümberkorraldamine; vara soetamine ettevõttelt, mis on lõpetanud tegevuse või oleks tegevuse lõpetanud, kui seda ei oleks ostenud. Artikli 14 lõike 3 kohaselt võib VKEdele anda abi mis tahes vormis alginvesteeringuks ja suurettevõtjatele ainult selliseks alginvesteeringuks, mis tekitab uut majandustegevust. Uueks majandustegevust tekitavaks alginvesteeringuks on artiklis 2 sätestatu kohaselt investeering materiaalsesse või immateriaalsesse varasse seoses mõnega järgmistest: uue ettevõtte asutamine; ettevõtte tegevuse mitmekesistamine tingimusel, et uus tegevusala ei ole sama mis ettevõtte varasem tegevusala ega

sellega sarnane tegevusala; vara soetamine ettevõttelt, mis on lõpetanud tegevuse või oleks tegevuse lõpetanud, kui seda ei oleks ostetud, kui soetatud varaga teostatav uus tegevus ei ole sama või sarnane tegevusalaga, mida ettevõtte teostas enne vara soetamist.

Üldise grupierandi määruse artikkel 41 sätestab tingimused investeeringuteks ettenähtud abile taastuvallikatest toodetud energia ja vesiniku ning tõhusa koostootmise edendamiseks.

Juhul, kui on tegemist põllumajandustoodete (Euroopa Liidu toimimise lepingu Lisa I) töötlemise või turustamisega seotud investeeringutega, kohaldatakse Euroopa Liidu suuniste põllumajandus- ja metsandussektoris ning maapiirkondades antava riigiabi kohta (2022/C 485/01), pärast Euroopa Komisjonilt riigiabi andmise loa saamist, 1. peatüki jagu 1.1.1.3.

Taotleja (vajadusel PRIAga konsulteerides) saab toetust taotleda vähese tähtsusega abina juhul, kui vähese tähtsusega abi maht (ühele ettevõtjale antud toetuse suurus koos toetuse andmisele vahetult eelnenud kolme aasta pikkuse perioodi jooksul eraldatud vähese tähtsusega abiga saab olla mitte rohkem kui 300 000 eurot) pole ületatud. Juhul, kui see on ületatud, antakse abi riigiabina üldise grupierandi määruse artikli 14 või 41 alusel.

Eelnõu punktiga 2 tehakse erisus 2025. aasta taotlejatele, muudatuse kohaselt saab 2025. aastal toetust taotleda ainult masinate ja seadmete soetamiseks või väljavahetamiseks uuenduslike, ressursitõhusate ja bioressursile kõrgemat lisandväärtust anda võimaldavate masinate ja seadmete vastu.

Eelnõu punktiga 3 viiakse § 6 sõnastus vastavusse eelnõu muudatustega ja sellest jäetakse välja tekstiosa „§ 7 lõikes 1 nimetatud äriühingute ning teadus- ja arendusasutuste kaupa“. Muudatus tehakse seetõttu, et 2025. aastal teadus- ja arendustöötaja kaasamist enam ei toetata.

Eelnõu punktiga 4 täiendatakse paragrahvi 7 lõikega 1¹. Muudatuse tulemusel võib 2025. aastal toetust taotleda ainult § 7 lõike 1 punktis 1 sätestatud äriühing ning teadus- ja arendusasutused toetust taotleda enam ei saa.

Eelnõu punktiga 5 täiendatakse § 7 lõikega 2¹.

Täienduse kohaselt peab 2025. aasta taotlusvoorus taotleja lisaks lõikes 2 sätestatud nõuetele olema enne taotluse esitamist tegutsenud vähemalt kaks majandusaastat ja tema müügitulu peab taotluse esitamisele vahetult eelnenud mõlema kahe majandusaasta keskmisena olema vähemalt võrdne taotletava toetuse summaga.

Täienduse eesmärk on seada fookus ettevõtjatele, kelle äritegevusest saadav rahavoog võimaldab toetusega võimendatava investeeringu ellu viia ning kes on seetõttu suurema tõenäosusega ka pikemas perspektiivis jätkusuutlikud. Varasemat tegutsemist tõendavad taotluse esitamise aastale vahetult eelnenud kahe majandusaasta aruanded.

Eelnõu punktiga 6 täiendatakse § 8 lõikega 2¹. Täienduse kohaselt on 2025. aasta taotlusvoorus toetuse taotlemisel abikõlblik ka kasutatud seadme soetamise kulu, juhul kui soetatav seade vastab järgnevatele tingimustele: soetatav masin või seade ei ole taotluse esitamise hetkel vanem kui viis aastat, selle soetamiseks ei ole kasutatud toetust riigieelarvelistest või muudest Euroopa Liidu või välisvahenditest ega muud tagastamatut riigiabi ning selle hind ei ületa selle turuväärtust ja on uue samaväärse masina või seadme hinnast madalam.

Eelnõu punktiga 7 loetakse paragrahvi 9 senine tekst lõikeks 1 ja paragrahvi täiendatakse lõikega 2, mis sätestab, et 2025. aasta taotlusvoorus ei ole abikõlblik lisaks lõikes 1 sätestatudle ehitise ehitamine ehitusseadustikus sätestatud tingimustel ja korras.

Eelnõu punktiga 8 täiendatakse määrust §-ga 10¹. Muudatusega sätestatakse toetuse määr 2025. aastaks. Komisjoni määruse (EL) nr 651/2014 artiklis 14 sätestatud juhul on toetuse maksimummäär abikõlblikest kuludest 35 protsenti kuni 45 protsenti sõltuvalt elluviidava

projekti asukohast ja ettevõtte suurusel. Toetuse määrad kehtestatakse vastavalt Eesti regionaalabi kaardile (1. jaanuar 2022–31. detsember 2027) ning on täpsemalt välja toodud Rahandusministeeriumi veebilehel <https://www.fin.ee/riigihanked-riigiabi-osalused/riigiabi>.

Seejuures arvatakse Põhja-Eesti alla Harju maakond, Kirde-Eesti alla Ida-Viru maakond. Lääne-Eesti hulka loetakse Hiiu, Lääne, Pärnu, Saare maakonnad, Kesk-Eesti hulka Järva, Lääne-Viru, Rapla maakonnad ning Lõuna-Eestisse kuuluvad Jõgeva, Põlva, Tartu, Valga, Viljandi, Võru maakonnad.

Kirde-Eestis elluviidava projekti korral on toetuse määr suurettevõtjale kuni 25 protsenti, keskmise suurusega ettevõtjale kuni 35 protsenti ja väikeettevõtjale kuni 45 protsenti toetatava tegevuse abikõlbliku kulu maksumusest.

Lõuna-Eestis elluviidava projekti korral on toetuse määr suurettevõtjale kuni 20 protsenti, keskmise suurusega ettevõtjale kuni 30 protsenti ja väikeettevõtjale kuni 40 protsenti toetatava tegevuse abikõlbliku kulu maksumusest;

Põhja-, Lääne- ja Kesk-Eestis elluviidava projekti korral on toetuse määr suurettevõtjale kuni 15 protsenti, keskmise suurusega ettevõtjale kuni 25 protsenti ja väikeettevõtjale kuni 35 protsenti toetatava tegevuse abikõlbliku kulu maksumusest.

Komisjoni määruse (EL) nr 651/2014 artiklis 41 sätestatud juhul on toetuse maksimummäär 45 protsenti kuni 65 protsenti, sõltuvalt ettevõtte suurusel (suurettevõtjale kuni 45 protsenti, keskmise suurusega ettevõtjale kuni 55 protsenti ja väikeettevõtjale kuni 65 protsenti).

Euroopa Liidu suuniste põllumajandus- ja metsandussektoris ning maapiirkondades antava riigiabi kohta (2022/C 485/01) 1. peatüki jaos 1.1.1.3 sätestatud juhul on toetuse maksimummäär abikõlblikest kuludest kuni 50 protsenti.

Ühtlasi sätestatakse toetuse miinimumsuurus ühe taotluse kohta, viies selle vastavusse toetatavate tegevuste ja taotlusvooru eelarvega. Toetuse miinimumsuurus ühe taotluse kohta on 100 000 eurot ja taotletava toetuse maksimumsuurus on 1 000 000 eurot ühe taotleja kohta. Omavahel seotud tegevused tuleb esitada ühes taotluses.

Eelnõu punktiga 9 jäetakse paragrahvi 12 lõike 1 punktis 1 asendatakse tekstiosa „määruses (EL) nr 651/2014 artikli 6“ tekstiosaga „määruse (EL) nr 651/2014“. Muudatusega korrigeeritakse viidet üldisele grupierandi määrusele.

Eelnõu punktiga 10 tunnistatakse § 12 lõige 2 kehtetuks. Muudatusega jäetakse välja nõuded, mis on seotud teadus- ja arendusasutustega, kes 2025. aastal enam toetust taotleda ei saa.

Eelnõu punktiga 11 täiendatakse määrust §-ga 12¹, mis sätestab ostumenetluse korraldamise nõuded.

Muudatusega loobutakse toetatava tegevuse kohta lisadokumentide esitamise kohustusest 16 kuu jooksul taotluse rahuldamise otsuse tegemisest ning kõik nõutavad dokumendid tuleb esitada koos taotlusega. Ühtlasi sätestatakse paragrahviga 12¹ nõuded ostumenetluse korraldamiseks ning ühtlustatakse need muude investeeringutoetuste lähenemisega.

Lõikes 1 sätestatakse, et taotleja peab korraldama ostumenetluse, et välja selgitada toetatava tegevuse raames soetatava vara või teenuse mõistlik maksumus. See tähendab, et enne ostu sooritamist peab toetuse saaja läbi viima menetluse, kus kaalutakse erinevaid pakkumisi ning tehakse valik parima pakkumise alusel. Ostumenetluse tulemusel valitakse pakkumine, mis vastab kõige paremini etteantud nõuetele ja tingimustele ning on kõige mõistlikuma hinna ja kvaliteedi suhtega. Selle nõude täitmise eesmärk on tagada, et toetuse kasutamine oleks efektiivne ja majanduslikult otstarbekas.

Lõige 2 ja 3 sätestavad, et kui toetatava tegevuse raames tellitava töö, teenuse või soetatava vara eeldatav käibemaksuta maksumus on alla 30 000 euro, kuid ületab 5000 eurot, esitatakse hinnapäring vähemalt kolmele üksteisest sõltumatule ettevõtjale.. Kui aga toetatava tegevuse raames tellitava töö, teenuse või soetatava vara eeldatav käibemaksuta maksumus on 30 000 eurot või sellest suurem, peab toetuse saaja korraldama ostumenetluse riigihangete registris.

Sõltumatute pakkujate all mõeldakse selliseid ettevõtteid või isikuid, kes ei ole omavahel seotud, st neil ei ole mingit seost üksteisega, nagu näiteks samasse kontserni kuulumine või ühine juhtimine. See tähendab, et taotleja ei tohi tugineda ainult ühe pakkumuse hinnale, vaid võrdlema erinevaid pakkumusi, et saada võimalikult õiglane hind. Selline protsess tagab, et maksumus on mõistlik ja vastab turutingimustele. Riigihangete registris peab menetlus vastama järgmistele nõuetele:

- 1) ostumenetluse väljakuulutamisel avaldatakse riigihangete registris ostuteade, millest nähtub tellitava töö või teenuse või soetatava vara kirjeldus, tehnilised andmed, majanduslikult soodsaima hinnapakumuse väljaselgitamiseks hinnapakumuste hindamise kriteeriumid ja hinnapakumuste esitamise tähtpäev;
- 2) hinnapakumuste esitamise tähtaeg on vähemalt 15 tööpäeva;
- 3) teade ostumenetluse kohta on avalik;
- 4) ostumenetlusega seotud teabevahetus ostumenetluse korraldaja ja hinnapakkuja vahel, sealhulgas ostuteatele ja sellega seotud dokumentidele juurdepääsu võimaldamine ning hinnapakumuste ja selgituste esitamine, toimub riigihangete registris;
- 5) hinnapakumused võetakse vastu ja avatakse riigihangete registris;
- 6) punktis 1 sätestatud tingimusi ei tohi muuta pärast hinnapakumuste esitamise tähtaega ja parima hinnapakumuse valimisel ei tohi neist kõrvale kalduda;
- 7) PRIA esindajale antakse Vabariigi Valitsuse 31. augusti 2017. a määruse nr 137 „Riigihangete registri põhimäärus“ § 21 lõike 1 punkti 19 kohane vaatleja roll.

Lõige 4 sätestab loetelu sellest, millist teavet peab sisaldama hinnapakumuse, mille taotleja saab soetatava vara või teenuse kohta. Hinnapakumuse peab sisaldama toetuse saaja nime, hinnapakkuja nime ja kontaktandmeid, hinnapakumuse väljastamise kuupäeva ning teenuse või vara üksikasjalikku kirjeldust ning käibemaksuta ja käibemaksuga maksumust, samuti tehniliste tingimuste loetelu, mis vastab tehnilisele spetsifikatsioonile.

Lõike 5 kohaselt ei tohi taotleja küsida hinnapakumust endaga seotud isikutelt tulumaksuseaduse § 8 lõike 1 tähenduses. Tulumaksuseaduse § 8 sätestab, millal isikud loetakse seotuks, näiteks kui üks isik omab teise isiku üle märkimisväärset mõjuvõimu või neil on ühine juhtimisorgan. Sellised seotud isikud võivad pakkuda üle- või alahinnatud hindu, mis ei ole objektiivsed ja võivad mõjutada taotleja otsuseid. Seetõttu on nende väljajätmine hinnapakumuste küsimisest vajalik tagamaks, et hinnapakumused on objektiivsed ja usaldusväärsed. Kui taotleja võtab pakkumised riigihangete registri vahendusel, ei ole isikute vahelise seotuse välistamine vajalik, kuna kõigil soovijatel on avalikus keskkonnas ostumenetluse korraldamisel võimalik oma pakkumine esitada ja toetuse saaja peab valiku tegema vastavalt eelnevalt kindlaks määratud tingimustele. Avaliku konkursi tahtlik moonutamine võib viidata toetuse saamiseks kunstlike tingimuste tekitamisele, mille tagajärjeks on toetusest ilma jäämine ja võimalik on ka Euroopa Liidu finantshuvide kaitseks kohaldatava halduskaristuse kohaldamine.

Lõige 6 sätestab, et taotleja võib loobuda konkureerivate hinnapakumuste küsimisest või ostumenetluse korraldamisest riigihangete registris, kui see on objektiivselt põhjendatud, eelkõige kui turul puudub asjaomase töö, teenuse või vara pakkujate paljusus. See tähendab, et kui taotleja on näiteks juba uurinud turul saadaolevaid pakkumusi ja leidnud, et neid on vähem kui kolm, võib ta küsida vähemalt kahte hinnapakumust, kui see on mõistlik. Oluline on siiski meeles pidada, et taotleja peab olema võimeline selgitama ja tõendama, miks oli võimatu või ebapraktiline küsida konkureerivaid pakkumusi.

Lõike 7 kohaselt ei tohi eirata lõikes 2 või 3 sätestatud nõuet pakkumuste küsimiseks, jagades projekti raames tellitava töö või teenuse osadeks. Kui toetatava tegevuse raames tellitav töö, teenus või vara on vajalik sama eesmärgi saavutamiseks, siis ei ole lubatud seda jagada osadeks. Kuid taotleja võib jagada projekti raames tellitava töö või teenuse või soetatava vara osadeks, kui selleks on objektiivsed põhjused, näiteks kui on tegu täiesti erinevate hangitavate asjadega, mille hanget ei ole ühekorraga võimalik läbi viia.

Lõige 8 sätestab, et kui taotletakse toetust kasutatud masina või seadme soetamiseks, peab taotleja olema saanud vähemalt ühe hinnapakumuse kasutatud masina või seadme kohta ja kaks hinnapakumust uue samaväärse masina või seadme kohta.

Eelnõu punktiga 12 täiendatakse § 13 lõike 1 punkti 2 pärast sõna „eelnenu“ sõnaga „kahe“. Muudatus on seotud paragrahvis 7 tehtud täpsustusega ning sellega sätestatakse, et esitada tuleb kahe majandusaasta bilanss ja kasumiaruanne, kui need andmed ei ole kättesaadavad äriregistrist.

Eelnõu punktiga 13 sõnastatakse § 13 lõike 1 punkt 6 järgmiselt: „taotluse omafinantseeringu olemasolu tõendavad dokumendid“. Muudatusega täpsustatakse omafinantseeringu olemasolu tõendamist. Omafinantseeringu olemasolu tõendamiseks tuleb esitada digiallkirjastatud eelkokuulepped, eellepingud või tõendid pangast jms. Taotleja peab veenvalt tõendama, et tal on taotluse rahuldamise korral võimekus omafinantseering tagada.

Eelnõu punktiga 14 tunnistatakse kehtetuks § 13 lõige 6. Lõige puudutab ehitustegevust ning ei ole määruses tehtud muudatuste tõttu enam asjakohane.

Eelnõu punktiga 15 sõnastatakse ümber § 13 lõige 7, viies selle kooskõlla §-ga 12¹ (ostumenetlus). Kui projekti eeldatav käibemaksuta maksumus on alla 30 000 euro tuleb koos taotlusega esitada kolm hinnapakumust või kasutatud masina või seadme kohta vähemalt üks hinnapakumust ja uue samaväärse masina või seadme kohta kaks hinnapakumust; Kui projekti eeldatav käibemaksuta maksumus on 30 000 eurot või sellest suurem, tuleb esitada ostumenetluse viitenumber.

Samuti lisatakse tingimus kasutatud masina või seadme soetamisel, mille kohaselt kasutatud masina või seadme soetamise korral peab taotleja esitama müügidokumendid, mis tõendavad, et soetatav masin või seade ei ole taotluse esitamise hetkeks vanem kui viis aastat, selle soetamiseks ei ole saadud toetust riigieelarvelistest või muudest Euroopa Liidu või välisvahenditest ega muud tagastamatut riigiabi ning selle hind ei ületa turuväärtust ja on uue samaväärse masina või seadme hinnast madalam.

Eelnõu punktiga 16 tunnistatakse kehtetuks § 15. Muudatusega loobutakse eksperdi hinnangu nõudest taotluse kohta, kuna määruse muudatuste tulemusel on toetatavad projektid sisult ja mahult oluliselt lihtsamad ning ei vaja seega täiendavat eksperthinnangut. Lisaks võimaldab muudatus kiirendada toetuse menetlemise protsessi.

Eelnõu punktiga 17 ja 18 tehakse muudatused §-s 16, mis puudutavad taotluste hindamist. Muudatus on seotud teadus- ja arendusasutustega, kes 2025. aastal toetust taotleda ei saa ning seega pole määruse vastavad sätted enam asjakohased.

Eelnõu punktiga 19 tunnistatakse kehtetuks § 17 lõige 3, kuna see ei ole enam asjakohane.

Eelnõu punktiga 20 täiendatakse § 17 lõikega 4¹, mis sätestab, et kui hindamistulemuste alusel väljavalitud ja paremusjärjestusse seatud nõuetekohast taotlust ei ole võimalik täies ulatuses rahuldada, sest taotletava toetuse suurus ületab toetuseks ettenähtud vahendite jäägi, võib PRIA teha taotluse osalise rahuldamise otsuse tingimusel, et taotluses kavandatud tegevused viiakse ellu. Kui taotleja ei ole toetuse osalise rahuldamise otsusega nõus, teeb PRIA taotluse rahuldamata jätmise otsuse.

Täiendusega luuakse tingimused taotluste osaliseks rahastamiseks juhul, kui taotluste maht ületab ettenähtud vahendite jääki.

Eelnõu punktiga 21 tunnistatakse kehtetuks § 17 lõike 5 punkt 3. Muudatuse tulemusel ei kaasne mõnes hindamiskriteeriumis null hindepunkti saamisega taotluse rahuldamata jätmine, küll aga toob see kaasa paremusjärjestuses tahapoolse jäämise ja suure tõenäosusega taotluse rahuldamata jätmise, millega tagatakse endiselt olukord, kus rahastuse saavad kõrgemalt hinnatud taotlused.

Eelnõu punktiga 22 asendatakse § 17 lõikes 6 arv „100“ arvuga „60“. Muudatuse eesmärk on kiirendada taotluse rahuldamise või rahuldamata jätmise otsuse tegemist, muutes PRIA otsuse tegemise aega seniselt 100-lt tööpäevalt 60-le tööpäevale.

Eelnõu punktiga 23 tunnistatakse paragrahvid 18–20 kehtetuks. Tulenevalt muudatustest, mis puudutavad loobumist lisadokumentide esitamisest ja hinnapakumusi vastavalt paragrahvides 18 ja 19, ei ole vastavad paragrahvid enam asjakohased.

Eelnõu punktiga 24 jäetakse paragrahvi 21 lõikest 1 välja tekstiosa „ei esita §-s 18 nimetatud lisadokumente või“. Muudatusega viiakse sõnastus kooskõlla eelnõu punktis 22 tehtud muudatustega.

Eelnõu punktiga 25 asendatakse paragrahvi 22 lõikes 6 tekstiosa „31. märtsiks“ tekstiosaga „31. maiks“. Muudatus pikendab aega, mille jooksul toetatav tegevus peab olema täielikult ellu viidud ja seda tõendavad dokumendid PRIA-le esitatud, et anda toetuse saajatele täiendavat aega tegevuste elluviimiseks.

Eelnõu punktiga 26 sõnastatakse paragrahvi 23 lõige 3 selliselt, et toetuse saaja esitab maksetaotluse koos nõutud dokumentidega mitte rohkem kui kord kvartalis kvartalile järgneva kuu 10. kuupäevaks ja mitte hiljem kui 2026. aasta 31. maiks. Muudatusega täpsustatakse maksetaotluse esitamise sagedust ja lõpptähtaega kooskõlas punktis 24 tehtud kuupäeva muudatusega.

Eelnõu punktiga 27 täiendatakse määrust §-ga 23¹, mis sätestab nõuded maksetaotlusele ja selle esitamisele 2025. aasta taotlusvoorus taotlejatele.

Lõikes 1 on sätestatud, et pärast tegevuse täielikku või osadena elluviimist esitab toetuse saaja elektrooniliselt e-toetuse kaudu PRIA-le maksetaotluse koos nõutavate dokumentidega, kui:

- 1) töö on tehtud või teenus on osutatud ja vastu võetud;
- 2) vara on soetatud ja oma valdusesse või omandisse saadud ning;
- 3) töö, teenuse või vara eest on tasutud.

Lõige 2 täpsustab andmed, mis maksetaotluses esitatakse:

- 1) toetuse saaja ärinimi ja äriregistri kood;
- 2) toetuse summa, mille maksmist taotletakse;
- 3) teave elluviidava toetatava tegevuse maksumuse ja selle osalise või täieliku tasumise kohta;
- 4) teave toetatava tegevuse elluviimist tõendavate dokumentide kohta;
- 5) andmed projekti kogumaksumuse muutumise kohta;
- 6) teave vähemalt omafinantseeringuga võrdse summa tasumise kohta, kui taotletakse §-s 24¹ sätestatud toetatava tegevuse rahastamist enne kulutuste tegemist

Lõige 3 täpsustab, et koos maksetaotlusega tuleb esitada ka:

- 1) selle isiku väljastatud arve-saateleht või arve, kellelt toetuse saaja tellis teenuse või töö või soetas vara;
- 2) arve-saatelehel või arvel märgitud rahalise kohustuse tasumist tõendav maksekorraldus või selle väljatrükk või arvelduskonto väljavõte;

3) selle isiku väljastatud osutatud teenuse või tehtud töö üleandmist-vastuvõtmist tõendav dokument, kellelt toetuse saaja tellis teenuse või töö.

Lõige 4 sätestab liisingulepingu alusel soetatud vara puhul, millised on esitatavad maksetaotluse ja dokumendid:

- 1) maksetaotluse esmakordse esitamise korral ja liisingulepingu või maksegraafiku muutumise korral liisinguandja ning toetuse saaja vahel sõlmitud liisinguleping, maksegraafik ja liisingueseme üleandmise akt ning selle isiku väljastatud arve-saateleht või arve, kellelt liisinguandja soetas liisingueseme;
- 2) maksetaotluse igakordse esitamise korral liisinguandja poolt toetuse saajale väljastatud arve-saateleht või arve;
- 3) punktis 2 nimetatud arve-saatelehel või arvel märgitud rahalise kohustuse tasumist tõendav maksekorraldus või selle väljatrükk või arvelduskonto väljavõte.

Lõike 5 alusel määratletakse maksetaotluse esitamise sagedus ja tähtajad. Toetuse saaja esitab maksetaotluse koos nõutud dokumentidega (nimetatud lõikes 3 ja 4) mitte rohkem kui kord kvartalis kvartalile järgneva kuu 10. kuupäevaks ja mitte hiljem kui 2026. aasta 31. maiks.

Eelnõu punktiga 28 täpsustatakse § 24 lõike 2 sõnastust. Muudatuse kohaselt lisatakse vastavalt määruse täiendusele ka viide §-le 23¹, mis puudutab 2025. aasta taotlusvoorus taotlejaid.

Eelnõu punktiga 29 täiendatakse määrust §-ga 24¹. Muudatusega luuakse võimalus toetus välja maksta enne kulutuste tegemist ja sätestatakse selle tingimused.

Lõige 1 sätestab, et toetuse võib kooskõlas taastekava üldtingimuste määruse § 9 lõike 3 punktiga 3 välja maksta põhjendatud juhul osalise ettemaksena. Toetuse saajale võib teha makse enne kulude ja tulemuste tõendamist taastekava üldtingimuste määruse § 9 lõikes 5 sätestatud tingimustel.

Taastekava üldtingimuste määruse § 9 lõike 5 kohaselt võib toetuse saajale teha ettemakse makse enne kulude ja tulemuste tõendamist järgmistel tingimustel:

- 1) ettemakse võib moodustada kuni 40 protsenti määratud toetuse summast;
- 2) kui toetus on riigiabi, tehakse ettemakse garantii alusel;
- 3) punktis 2 nimetatud ettemakse kasutamine tõendatakse hiljemalt tegevustele või projekti abikõlblikkuse perioodile järgneva kuu lõpuks.

Ettemakse tingimuse rakendamisel võib nõuda garantiid, mis peab vastama järgmistele tingimustele:

- 1) garantii andja on riik, Eestis tegevusloa alusel tegutsev krediidi- või finantseerimisasutus või Eestis filiaalina tegutsev välisriigi krediidi- või finantseerimisasutus;
- 2) garantii tähtaeg on vähemalt 45 kalendripäeva pikem ettemakse kasutamise tõendamise tähtajast;
- 3) garantii katab kogu ettemakse summa;
- 4) garantiid andva krediidi- või finantseerimisasutuse või krediidi- või finantseerimisasutuse emattevõtja pikaajaline krediitireiting on vähemalt Baal (Moody's) või BBB+ (Standard & Poor's) või sellega samaväärne.

Lõiked 2 ja 3 sätestavad, et eelkirjeldatud viisil tegevuse elluviimise rahastamist sooviv toetuse saaja esitab PRIA-le maksetaotluse koos omafinantseeringuga võrdse rahasumma tasumist tõendavate dokumentidega. PRIA teeb toetuse maksmise otsuse pärast kulude abikõlblikkuse kontrollimist, arvestades seejuures toetuse saaja usaldusväärsust, ning kannab toetuse maksmise otsuste alusel määratud raha toetuse saaja arvelduskontole.

Toetuse saaja võib toetuse maksmise otsuse alusel saadud raha kasutada üksnes selle isiku väljastatud arve-saatelehel või arvel märgitud toetatava tegevuse abikõlblike kulude eest

tasumiseks, kellelt toetuse saaja tellis teenust või tööd või ostis vara. Toetuse saaja tasub pärast toetuse maksmise otsuse alusel saadud raha laekumist viivitamata kuludokumentide alusel tasumata jäänud kogusumma sellele isikule, kellelt ta tellis teenuse või töö või ostis vara.

Lõige 4 sätestab, et tasumise tõendamiseks esitab toetuse saaja PRIAle seitsme tööpäeva jooksul arvates toetuse maksmise otsuse alusel saadud raha laekumisest vastava teabe koos maksmist tõendavate dokumentidega (arve-saatelehel või arvel märgitud rahalise kohustuse tasumist tõendav maksekorraldus või väljatrükk või arvelduskonto väljavõte). Toetuse maksmise korral arvestatakse otsuse kohaselt väljamakstavast toetusrahast tasaarvelduse korras maha toetuse maksmise otsuse alusel toetuse saajale makstud raha. Toetuse maksmisest keeldumise korral maksab toetuse saaja maksmise otsuse alusel saadud raha asjaomases ulatuses tagasi. Kui kuludokumentide alusel tasumata jäänud kogusumma tasumise ja PRIAle nõutavate dokumentide esitamise tähtaegadest ei ole kinni peetud, siis on PRIAl õigus edaspidi keelduda toetuse saaja toetatava tegevuse elluviimise rahastamisest enne töö, teenuse või vara eest tasumist või nõuda toetuse maksmise otsuse alusel makstud raha tagasi. Samuti on PRIAl õigus keelduda toetatava tegevuse elluviimise rahastamisest enne töö, teenuse või vara eest tasumist, kui esitatud kuludokumendid ei vasta nõuetele või ei ole piisavalt selged ja läbipaistvad.

3. Eelnõu vastavus Euroopa Liidu õigusele

Eelnõu on kooskõlas Euroopa Liidu õigusega.

Eelnõu aluseks on:

- 1) Euroopa Parlamendi ja Nõukogu määrus (EL) 2021/241, millega luuakse taaste- ja vastupidavusrahastu;
- 2) Euroopa Nõukogu rakendusotsus, millega muudetakse nõukogu 29. oktoobri 2021 rakendusotsust, millega kiidetakse heaks Eesti taaste- ja vastupidavuskavale antud hinnang (2023/0161 (NLE));
- 3) Euroopa Komisjoni ja Eesti Vabariigi vahel sõlmitud rahastamisleping ning tegevuskord (C(2022) 1433 final) ja selle 17.10.2023. a kinnitatud muudatus taastekava rakendamiseks.

4. Määruse mõjud

Määruses kavandatud muudatused on tingitud vajadusest korraldada toetuse täiendav taotlusvoor, et kindlustada taastekava investeeringu 4 „Ressursitõhusate rohetehnoloogiate kasutuselevõtt“ tegevuse 2 „Bioressursside väärindamine“ ning Euroopa Komisjoni ja Eesti riigi vahel kokku lepitud tegevuskorra eesmärkide saavutamine. Kõigi taastekava investeeringute elluviimise lõpptähtaega (2026. aasta 2. kvartali lõpp) ja lisavoorus kasutada olevat eelarvejääki arvestades loovad muudatused tingimused, et toetatavate tegevuste elluviimine oleks antud mahus ja ajaraamis teostatav. Ühtlasi võimaldavad muudatused pakkuda täiendavaid võimalusi ettevõtete investeeringute tegemiseks seadmete ja masinate soetamiseks, mis panustavad bioressursile kõrgema majandusliku lisandväärtuse andmisse, innovatsioonivõimekuse kasvatamisse ja kasvuhoonedega heite vähendamisse, aidates sellega kaasa rohepöörde elluviimisele Eestis.

Muudatusega ei kaasne otseseid sotsiaalseid mõjusid ega mõjusid regionaalarengule, haridusele, kultuurile, spordile, infotehnoloogiale ja infoühiskonnale, siseturvalisusele ning riigikaitsele ja välissuhetele ega kohaliku omavalitsuse korraldusele. Samuti ei too määruse muutmine kaasa organisatsioonilisi muudatusi avalikus sektoris.

5. Määruse rakendamise seotud tegevused, vajalikud kulud ja määruse rakendamise eeldatavad tulud

Määruse rakendamise eeldatavad tulud ei kaasne lisakulu ega -tulu.

6. Määruse jõustumine

Määrus jõustub üldises korras.

7. Eelnõu koostöölastamine, huvirühmade kaasamine ja avalik konsultatsioon

Eelnõu esitatakse koostöölastamiseks eelnõude infosüsteemi EIS kaudu Rahandusministeeriumile, Riigi Tugiteenuste Keskusele ning Kliimaministeeriumile. Eelnõu esitatakse arvamuse avaldamiseks Põllumajanduse Registrite ja Informatsiooni Ametile.